

Onderwerp Centrum Schalkwijk - Voorlopig Ontwerp Openbare Ruimte Noordzijde	
Nummer	2022/1507064
Portefeuillehouder	Roduner, F.
Programma/beleidsveld	4.1 Duurzame stedelijke ontwikkeling
Afdeling	PCM
Auteur	Boot, M.
Telefoonnummer	023-5114781
Email	mboot@haarlem.nl
Kernboodschap	Eind 2019 zijn de bouwwerkzaamheden gestart in Centrum Schalkwijk. Deze ontwikkeling voegt nieuwe functies toe aan het gebied en heeft mede als doel het winkelcentrum te moderniseren en revitaliseren. Hierdoor ontstaat een multifunctioneel stadsdeelcentrum. Een onderdeel van deze ontwikkeling is het herinrichten van de openbare ruimte aan de noordkant van Centrum Schalkwijk. Hiervoor is een Voorlopig Ontwerp (VO) gemaakt. Het VO sluit aan bij de ambities van de gemeente met betrekking tot vergroenen en verduurzamen van het stedelijke gebied, en het verbeteren van de verkeersveiligheid. In het nieuwe ontwerp is een groen park opgenomen, worden de fietsparkeerplekken ondergebracht in de bestaande parkeergarage en wordt het plein autovrij gemaakt. Met dit besluit wordt het VO openbare ruimte noordzijde Centrum Schalkwijk fase 1 vrijgegeven voor inspraak (bijlage 1).
Behandelvoorstel voor commissie	Het college stuurt dit besluit ter informatie naar de commissie ontwikkeling.
Relevante eerdere besluiten	Centrum Schalkwijk – Voorbereidingskrediet voor de herinrichting van de openbare ruimte noordzijde (2020/235925), raadsvergadering 25 juni 2020
Besluit College d.d. 10 januari 2023	Het college van burgemeester en wethouders Besluit: 1. Het college besluit het voorlopig ontwerp openbare ruimte noordzijde Centrum Schalkwijk fase 1 vrij te geven voor inspraak (bijlage 1). de secretaris, de burgemeester,

1. Inleiding

Eind 2019 zijn de bouwwerkzaamheden gestart voor de gebiedsontwikkeling van het Centrum Schalkwijk (voorheen Schalkstad). Deze ontwikkeling voegt nieuwe functies toe aan het gebied en heeft mede als doel het winkelcentrum te moderniseren en revitaliseren. Een deelproject van deze ontwikkeling is het herinrichten van de openbare ruimte aan de noordkant van het centrum (Evert Haverkortplein, Ceylonpoort, Madeirapad, en Tunispassage). De herinrichting sluit aan bij de ambities uit het huidige coalitieakkoord, zoals vergroenen en verduurzamen van het stedelijke gebied en het verbeteren van de verkeersveiligheid.

Het doel van de herinrichting van de openbare ruimte aan de noordkant is het creëren van een uitnodigende, groene entree van het winkelcentrum waar het ook prettig is om te verblijven. De huidige entree van de hoofdingang van het winkelcentrum heeft een gesloten karakter en is weinig uitnodigend. Met de herinrichting van de openbare ruimte aan de noordzijde ontstaat er voor omwonenden en gebruikers een overzichtelijk, mooi en veilig plein. Het plein geeft het winkelcentrum een duidelijke voorkant en verbetert de verblijfskwaliteit. Het ontwerp moet goed aansluiten op de openbare ruimte die is aangelegd bij de ontwikkeling van deels opgeleverd fase 1 van Schalkwijk Centrum. Hiervoor is een Voorlopig Ontwerp (VO) gemaakt.

Met dit besluit wordt het VO openbare ruimte noordzijde Centrum Schalkwijk fase 1 vrijgegeven voor inspraak (bijlage 1).

2. Besluitpunten college

1. Het college besluit het voorlopig ontwerp openbare ruimte noordzijde Centrum Schalkwijk fase 1 vrij te geven voor inspraak (bijlage 1).

3. Beoogd resultaat

Na het herinrichten van de openbare ruimte aan de noordkant van Centrum Schalkwijk (rondom het Evert Haverkortplein, Ceylonpoort, Madeirapad, en Tunispassage) zal de buitenruimte aansluiten bij de herontwikkelde Ceylonpoort en bij reeds opgeleverde deel van fase 1 van Centrum Schalkwijk. De herinrichting draagt bij aan vergroening van de openbare ruimte, een veiligere verkeerssituatie op het plein, de kwaliteit om te verblijven op het plein is verbeterd en er is een mooie aansluiting ontstaan tussen het nieuwe winkelcentrum en Stad tussen de Bomen.

4. Argumenten

4.1. Met de herinrichting van de openbare ruimte aan de noordzijde ontstaat er voor omwonenden en gebruikers een overzichtelijk, mooi en veilig plein

De huidige entree van de hoofdingang van het winkelcentrum heeft een gesloten karakter en is weinig uitnodigend. Met de herinrichting van de openbare ruimte aan de noordzijde ontstaat er een duidelijke voorkant voor het winkelcentrum met een uitnodigend karakter om het gebied te bezoeken en te verblijven op het nieuwe plein. Hierbij wordt gestreefd naar een vergroeningsslag, een heldere structurering van de verkeersstromen en verblijfskwaliteit.

De noordzijde van Centrum Schalkwijk staat niet op zichzelf. Het ontwerp moet goed aansluiten op de openbare ruimte van het reeds opgeleverde deel van fase 1 van Centrum Schalkwijk. Daarnaast is er een relatie met een deel van Schalkwijk Midden (Stad tussen de bomen). De herinrichting zorgt voor een logische aansluiting met de openbare ruimte die wordt aangelegd voor Stad tussen de bomen.

4.2. Achterstallig onderhoud wordt ingelopen.

De noordzijde van Centrum Schalkwijk heeft de afgelopen jaren achterstand opgelopen wat betreft onderhoud. Deze achterstand wordt ingelopen bij de herinrichting.

4.3. Het ontwerp past bij de ambities van het coalitieakkoord door te vergroenen, klimaatadaptief te ontwerpen en bij te dragen aan de mobiliteitstransitie

Het ontwerp past in het bestaand beleid. Onder andere sluit het ontwerp aan bij de ambitie om de openbare ruimte in Haarlem te vergroenen. Het ontwerp is toekomstbestendig ingericht, minder versteend en draagt bij aan de vermindering van hittestress in de stad. De mobiliteitsambitie en bijbehorende actiepunten uit het coalitieprogramma zijn ook terug te herkennen in het ontwerp. Het gebied wordt ingericht als voetgangersgebied, biedt veel ruimte voor de fiets en er is minder plek voor gemotoriseerd verkeer op het plein.

4.4. Het ontwerp draagt bij aan een verkeersveilig plein

Voor de herinrichting van het Evert Haverkortplein is op basis van het eerder onderzoek van Goudappel (2014) en de actuele situatie, nader beschouwd of het mogelijk is de ontsluiting van de parkeergarage Tunispassage volledig via de Floridastraat te laten lopen. In de plannen voor herinrichting van het Evert Haverkortplein was al voorgesteld de ingaande verkeersstroom volledig via de aansluiting Floridastraat/Briandlaan af te wikkelen maar het uitrijden via het Evert Haverkortplein te handhaven om daarmee de verkeersdruk op de aansluiting van de Floridastraat op de Briandlaan te ontlasten.

Op basis van het huidige gebruik en voor zover te overzien de verwachte ontwikkelingen kan de in-/uitgang van de parkeergarage Tunispassage op het Evert Haverkortplein voorsnog volledig buiten gebruik worden gesteld. Het resultaat hiervan is dat er geen autoroutes zijn opgenomen in het voorlopig ontwerp.

Wel is het ontwerp zo ingericht dat de mogelijkheid open gehouden wordt om de in-/uitrit -al dan niet met beperkte aanpassingen- weer in gebruik te kunnen nemen. Het mag niet fysiek onmogelijk gemaakt worden om dit te doen. De noodzaak van het eventueel weer moeten open stellen is afhankelijk van (de voortgang van) andere ontwikkelingen en /of een sterke groei van bezoekers aan het winkelcentrum.

4.5. Fietsparkeeren wordt opgevangen in de parkeergarage

De 356 fietsparkeerplaatsen die op het huidige plein staan worden grotendeels verplaatst naar de huidige auto parkeergarage om plaats te maken voor de markante, groene entree. Deze plekken komen op de begane grond van de parkeergarage, zodat deze goed bereikbaar zijn. Ook is de locatie van deze fietsparkeerplaatsen dichterbij het busstation vergeleken met de huidige positie.

Deze nieuwe fietsenstalling biedt plaats aan 306 fietsen. Op het plein zelf wordt tevens nog plek gemaakt voor circa 46 fietsen. Deze zijn hoofdzakelijk bestemd voor kortstondig bezoek aan het winkelcentrum.

4.6. Duurzaamheidsparagraaf

Het Voorlopig Ontwerp heeft rekening gehouden met duurzaamheid op de volgende aspecten:

- De openbare ruimte wordt klimaat adaptief ingericht. Het huidige versteende plein wordt sterk vergroend. Er komen hagen met bloeiende bomen (vergelijkbaar met opgeleverde delen van Fase 1 van Centrum Schalkwijk) en er komt een parkje met bloeiende vaste planten en grote bomen in het midden van het plein. Het vergroenen van het plein zal bijdragen aan het tegengaan van (toekomstige) hittestress.
- De vergroening binnen het plangebied is sterk aanwezig, in vergelijking met de huidige situatie wordt er netto ongeveer 1210m² toegevoegd aan groen oppervlak. In de huidige situatie is er ongeveer 490m² aan groenoppervlak in het plangebied, waardoor er ongeveer 1700m² aan groenoppervlak wordt gerealiseerd in het ontwerp.
- In het VO is rekening gehouden met de toekomstige fasen van gebiedsontwikkeling Centrum Schalkwijk. Aangezien de definitieve inrichting van Centrum Schalkwijk nog niet vaststaat, wordt er in het plan rekening gehouden met een zekere tijdelijkheid. Het projectgebied is hierom opgedeeld in deelgebieden met onderscheid tussen delen met de definitieve inrichting en delen die over 5, 10 of 15 jaar worden herontwikkeld. Gebruikte materialen en inrichtingselementen zijn in latere fases weer herbruikbaar, net als bomen die nu als het ware op locatie worden opgekweekt.

4.7. Financiën

Voor de voorbereidende werkzaamheden is een voorbereidingskrediet aangevraagd bij de raad ([2020/235925](#)).

Bij het Definitief Ontwerp (DO) wordt een raming gemaakt van de totale kosten voor de herinrichting. Deze dient als input voor de kredietaanvraag. Krediet is beschikbaar in IP Post GOB.77. Het DO gaat ter vaststelling naar de Raad met verzoek om vrijgave van krediet.

De ontwikkelaar van de Ceylonpoort heeft aan de realisatie van de openbare ruimte 250.000 euro bijgedragen (conform de Anterieure Overeenkomst).

4.8. Groenparagraaf

Het huidige versteende plein wordt sterk vergroend (zie 4.6 voor exacte toename). In het VO zijn 33 nieuwe bomen ingepast in het plangebied. Daarnaast is er binnen het plangebied is gekeken naar huidig groen en hoe dit gehandhaafd, verplaatst of gekapt zal worden. In het gebied staan 18 bomen, waarvan er 9 worden gehandhaafd, 1 verplant, en 8 gekapt. Bij alle bomen is een afweging gemaakt van de staat van de boom op basis van bomenonderzoek en de inpasbaarheid in het nieuwe groenbeeld. De bestaande te kappen bomen zijn van slechte kwaliteit. De oorzaak hiervan ligt in het feit dat de bomen in de jaren 70 zijn geplant op zandgrond zonder enkele vorm van grondverbetering. Hierdoor hebben de bomen nooit hun volledige groeipotentie kunnen halen en zullen deze bomen zich niet verder ontwikkelen. Bij de nieuwe bomen zal er wel grondverbetering worden toegepast waardoor deze bomen zich wel zullen ontwikkelen tot volwaardige bomen.

De bomen die zullen worden toegevoegd bestaan uit een bomenmix zoals deze in het deels opgeleverde gebied van Fase 1 van Centrum Schalkwijk is geplant. De bomen die in de Tunispassage worden aangebracht, worden in latere fases van de ontwikkeling van Centrum Schalkwijk verplant naar een andere plek in het gebied.

Ook is er in het ontwerp vergroening toegepast bij de parkeergarage. Aan de zijde van de Tunispassage worden draden gespannen waar klimplanten tegenaan kunnen groeien. Door snelgroeïende en niet hechtende soorten te gebruiken, wordt al op korte termijn een groen aanzicht gecreëerd.

Eerste reactie groenplatform:

Het Groenplatform ziet graag minder versnippering van groen. Hierdoor wordt het aandeel groen in het voorlopig ontwerp nu als mager ondervonden. Echter, ze zijn bewust van de locatie en welke uitdagingen deze met zich meeneemt (bereikbaarheid van winkels, bevoorrading en bereikbaarheid voor bezoekers van het gebied).

4.9. Bij het opstellen van het voorlopig ontwerp is geparticipeerd

Bij de totstandkoming van het voorlopig ontwerp is onder andere gesproken met de volgende externe stakeholders: politie, CVvE Winkelcentrum Schalkwijk, Provincie Noord-Holland en Connexxion, en de ontwikkelaar van de Ceylonpoort.

Ook is er input opgehaald bij het Groenplatform, de fietsersbond, de verkeersgroep Schalkwijk en de wijkraden (Meerwijk, Europawijk, Molenwijk en Boerhaavewijk). Deze is deels verwerkt in het besluit.

In het winkelcentrum is 25 en 30 november 2022 een informatiemarkt georganiseerd over de Europawegzone. De bezoekers zijn gewezen op de aankomende inspraakperiode van het voorlopig ontwerp.

5. Risico's en kanttekeningen

5.1. Kanttekeningen ander gebruik parkeergarage

De huidige situatie is dat in het winkelcentrum sprake is van redelijk wat leegstand, hierdoor zijn de 1^e en 2^e verdieping van de 'oude' garage afgesloten (ca. -400 pp) en ook de bezetting in de nieuwe parkeergarage is nog relatief laag. Daarmee ligt ook de hoeveelheid verkeer van en naar de garages lager.

In de garages en op maaiveld is voor winkelcentrum Schalkwijk op dit moment ruim voldoende parkeercapaciteit beschikbaar en bestaat er geen noodzaak om de twee verdiepingen van de parkeergarage Tunispassage weer open te stellen. De noodzaak om gebruik te maken van de uitrit aan het Evert Haverkortplein is daarmee laag. Op langere termijn kan niettemin daartoe wel weer behoefte ontstaan.

Om de uitrit van de parkeergarage Tunispassage op het Evert Haverkortplein te laten vervallen zijn een aantal maatregelen nodig, die het verdere uitzoekwerk behoeven. Deze onderzoeken hebben betrekking op het begeleiden van het verkeer middels fysieke maatregelen in de parkeergarage

Tunispassage naar de Floridabrug en de Briandlaan. Ondanks dat nog niet alle onderzoeken zijn uitgevoerd/afgerond, is het voorlopig ontwerp aangepast zodat de autoweg die nu over het Evert Haverkortplein loopt niet meer terugkomt in het heringerichte openbare gebied. Dit betekent dat auto's van beide parkeergarages via de Floridabrug Centrum Schalkwijk kunnen verlaten.

5.2 Uitbreiding scope van projectgebied

De Provincie Noord-Holland ziet graag dat het aanwezige busstation betrokken wordt in de herontwikkeling van de openbare ruimte, waarbij er een extra oplaadpunt voor de elektrische bussen bij zal komen. Het opnemen van het busstation is een uitbreiding van de scope van het project. Deze uitbreiding heeft geen invloed op de grootte en kwalitatieve inrichting van het "plein", maar lijkt in eerste instantie wel nadelig voor de fiets- en voetgangersstroom aan de noordoost kant van de parkeergarage. Voor werkzaamheden aan het busstation heeft de gemeente geen middelen gereserveerd. Hoewel de gemeente haar bedenkingen heeft bij de wenselijkheid van deze scopewijziging zal de gemeente de periode van Voorlopig ontwerp naar Definitief Ontwerp gebruiken om met de provincie af te stemmen dan wel de haalbaarheid van de wens van de provincie onderzoeken.

6. Planning

Het project bevindt zich in de ontwerpfase van het Haarlems Ruimtelijk Planproces. De producten binnen deze fase horen zijn het VO en DO van de openbare ruimte. Bij het vrijgeven van het VO gaan de zes weken inspraakperiode in.

In het Definitief Ontwerp wordt alle opgehaalde input van de inspraakperiode verwerkt. Er wordt dan ook een raming gemaakt van de totale kosten voor de herinrichting. Deze dient als input voor de kredietaanvraag. Krediet is beschikbaar in IP Post GOB.77. Het DO gaat ter vaststelling naar de Raad met verzoek om vrijgave van krediet.

7. Bijlagen

Bijlage 1: Schalkwijk Centrum noordzijde, Haarlem. VO Inrichtingsplan, 15 december 2022